

Arrest Vester

In het kader van de Europese coördinatieregels^[1] voor uitkeringen bij arbeidsongeschiktheid, heeft de verzekerde recht op een uitkering volgens de wetgeving van alle lidstaten waar hij verzekerd is geweest. Dit betekent dat een werknemer die vroeger in Nederland gewerkt heeft en arbeidsongeschikt is geworden tijdens verzekering in een andere lidstaat, recht kan hebben op een uitkering op grond van de WIA. Het uitgangspunt hierbij is dat de nationale bepalingen van de WIA, zoals de wachttijd van 104 weken, onverkort van toepassing zijn. Nu kan het voorkomen dat een werknemer geen of geen volledige arbeidsongeschiktheidsuitkering krijgt uit de lidstaat waar hij het laatst verzekerd was. Als er dan ook nog eens een verschil in wachttijd is tussen de lidstaten, kan er een met het Unierecht strijdig inkomenshiat ontstaan. De (aanvullende) WIA-uitkering zal namelijk meestal pas na 104 weken worden toegekend, later dan het einde van de buitenlandse wachttijd.

Huidig beleid

Voor deze situaties is sinds 2008 beleid geformuleerd, dit is het huidige beleid. Dit beleid houdt in dat in individuele gevallen wordt gekeken of de WIA-wachttijd kan worden verkort wanneer er sprake is van een IVA-uitkering; wordt aan werknemers met restcapaciteit ter overbrugging een werkloosheidsuitkering (WW) toegekend en op grond van de Toeslagenwet (TW) kan er een toeslag worden verleend wanneer het gezinsinkomen onder het relevant sociaal minimum dreigt te komen. Het huidige beleid biedt niet in alle situaties een oplossing. Zo kan het bijvoorbeeld zijn dat betrokkene niet in Nederland woonachtig is, waardoor er geen recht bestaat op een WW-uitkering of een TW.

Arrest Vester (HvJ EU C-134/18)

Uit het arrest Vester (HvJ EU C-134/18) volgt dat niet in alle gevallen onverkort kan worden vastgehouden aan de wachttijd van 104 weken. Het arrest Vester geeft aanleiding om het Nederlandse beleid aan te passen nu in deze zaak is geoordeeld dat, op basis van de artikelen 45 en 48 VWEU^[2], niet in alle gevallen onverkort vastgehouden kan worden aan de wachttijd van 104 weken.

Nieuw beleid per 1-01-'21

Met het nieuwe beleid wordt in individuele situaties aangesloten bij de buitenlandse wachttijd door het verkorten van de wachttijd van de WIA-uitkering. Het nieuwe beleid treedt in werking vanaf 1 januari 2021. Op dit moment stopt het huidige beleid. Met het nieuwe beleid wordt in individuele situaties aangesloten bij de buitenlandse wachttijd door het verkorten van de wachttijd van de WIA-uitkering (ook bij de WGA-uitkering waar dat nationaal niet mogelijk is). Dit beleid is van toepassing op alle nieuwe aanvragen vanaf 1 januari 2021. Hiernaast wordt dit beleid toegepast in alle lopende zaken waarbij de ingangsdatum van de pro rata WIA-uitkering nog niet definitief vaststaat en waarbij er ter overbrugging op grond van het huidige beleid geen WW-uitkering of TW is toegekend, noch een uitkering ter overbrugging uit de bevoegde lidstaat. Het nieuwe beleid maakt een onderscheid tussen lopende en nieuwe aanvragen.

Huidig beleid t.e.m. 31-12-'20	Nieuw beleid	
<i>Stopt op 1 januari 2021. Wordt vervangen door het nieuwe beleid.</i>	<i><u>Lopende aanvragen</u> met een aanvraagdatum < 1 januari 2021 en de beschikking op 1 januari 2021 nog geen formele rechtskracht heeft.</i>	<i><u>Nieuwe aanvragen</u> met een aanvraagdatum ≥ 1 januari 2021.</i>
In individuele gevallen wordt er bekeken of de WIA-wachttijd kan worden verkort wanneer er recht is op: IVA, WW (restcapaciteit) en TW. Voor de WW en TW dient betrokkene in Nederland woonachtig te zijn.	Voor lopende aanvragen handhaven wij de beoordelingsdatum op 104 weken en wordt de uitkering waar dan recht op bestaat eerder toegekend en wel per datum einde buitenlandse wachttijd.	Het hele proces van de WIA-beoordeling wordt (soms ver) naar voren geschoven.

^[1] Verordening (EG) 883/2004.

^[2] Art. 45 en 48 aangaande het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, Rome, 25-03-1957. Beide artikelen zien op het vrije verkeer van werknemers.